

Διμήτριος Ριάδης

λήνων συνθετών, ὅστις ἔσχε ἐξαιρετικὰς ἐπιτυχίας εἰς τὰ Conserts Lamoureux τῶν Παρισίων, ὡς ἐπίσης εἰς τὰς συναυλίας ἃς ἔδωκεν εἰς Λονδῖνον, Γενεύην καὶ Βερολίνον. Ὁ διακεκομμένος τεχνοκρίτης Ἐρρ. Μύλλερ εἰς τὴν Μουσικὴν ἐφημερίδα τοῦ Βερολίνου τοῦ 1913 ἔγραψεν ὅτι ὁ κ. Ριάδης «εἶνε ὁ βαθυτέρον προικισμένος ἀπὸ τοὺς νέους τῆς Ἑθνικῆς Μουσικῆς Ἑταιρείας τῶν Παρισίων» ὁ δὲ καθηγητὴς τοῦ Ὁδείου τῶν Παρισίων καὶ κριτικὸς τοῦ «Μουσικοῦ Κόσμου» κ. Λοράνδος Σεγιέ εἰς ἐκτενῆ κριτικὴν περὶ συναυλίας δοθείσης ὑπὸ τοῦ κ. Ριάδη μετὰ τῆς δ. Καλογεροπούλου εἰς τὸ Grand Palais τῶν Ἑλλήνων τῷ 1913 καταλήγει ὡς ἑξῆς: «Ἴδου ὁ ὑγιὲς δρόμος, τὸν ὁποῖον ὀφείλει ν' ἀκολουθήσῃ ἡ νεωτέρα μουσικὴ τέχνη».

Αὐτὰ ἀποδεικνύουν τὴν τεχνικὴν ἀξίαν καὶ τὸ ἄλγαντον τοῦ κ. Ριάδη καὶ διαθρύπτουν τὴν ἐθνικὴν φιλοτιμίαν. Ἄλλ' ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἰδιαίτερος μᾶς ἐνδιαφέρει εἶνε ἡ ἀξία του ὡς Ἑλληνος συνθέτου.

Ἀπὸ τὴν λαϊκὴν ψυχὴν, τὸ δημῶδες ἄσμα, ἦντλησαν οἱ μουσουργοί, ἄλλοι περισσότερον, ἄλλοι ὀλιγώτερον, ἄλλοι εἰλικρινέστερον, ἄλλοι ἐπιπολαιότερον. Ὁ κ. Καλομοίρης πρῶτος ἐνεβάθυνεν εἰς τὴν λαϊκὴν μελωδίαν καὶ τὴν ἐξμεταλλεύθη συστηματικώτερον. Ἦδη ὁ κ. Ριά-

δης κάμνει τὸ ἴδιον, ἀλλὰ κατ' ἄλλον τρόπον. Ὁ κ. Καλομοίρης χρησιμοποιεῖ τὰ μοτίβα, τὰ ποικίλει, τὰ ἐκμεταλλεύεται, ἀλλὰ χωρὶς καὶ νὰ ἀπομακρύνεται πολὺ, τεχνοτροπῶν μὲ καταφρανῆ τὴν ἐπίδρασιν τῆς Εὐρωπαϊκῆς μουσικῆς. Ὁ κ. Ριάδης κάμνει κατὰ τολμηρότερον. Δὲν ἔχει ὡς βάσιν τὸ λαϊκὸν τραγοῦδι, ἀλλ' ἀπλῶς ἐμπνέεται ἐξ αὐτοῦ, ζητεῖ νὰ ἐμβαθύνῃ εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ ἄσματος, δὲν μᾶτ' ἐμφανίζει, ἀφίνει ἀυπονοηθῆ, καὶ παρουσιάζει μᾶλλον τὸν ἑαυτόν του ἐμπεποτισμένον μὲ τὴν αἰσθησὶν καὶ πνοὴν τοῦ λαϊκοῦ ἄσματος, ὡς κατὰ αὐθύπαρκτον. Εἰς τὴν ἀντίληψιν τῆς τοιαύτης ἐργασίας του αἱ γνώμαι διαίρουσνται. Ἄλλοι θέλουν τὸ δημοτικὸν τραγοῦδι κυριαρχοῦν, χωρὶς τὴν ξενικὴν τεχνοτροπίαν, ἀλλ' ἀναπτυσσόμενον ὡς θεμα εἰς ποικιλίαν ἐκφράσεως, τονούμενον εἰς χρωματισμόν, διατηροῦν ὅμως τὴν γνησιότητα τοῦ μέλους. Ἄλλοι ζητοῦν γενικότητα, ἄνευ παρορισμῶν, διὰ νὰ φανῆ ἡ δημιουργικὴ δύναμις τοῦ συνθέτου, σύμφωνα μὲ τὰς νεωτεριστικὰς τάσεις τῆς συγχρόνου μουσικῆς, καὶ τὴν ἐν γένει ἐξέλιξιν.

Μὲ τὴν τελευταίαν ἀντίληψιν δὲν συμφωνοῦμεν. Διότι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει δὲν ἔχομεν Ἑλληνα συνθέτην—ἐφ' ὅσον τὴν Ἑλληνικότητά του δὲν τὴν αἰσθάνεται ὁ Ἕλληνας ἀκροατὴς—ἀλλ' ἓνα ἀπλῶς συνθέτην, ἔστω καὶ μεγάλον, διεθνοῦς ἔστω φήμης.

Ἐν πάσῃ περιπτώσει, τὸ ἔργον τοῦ κ. Ριάδη εἶνε ἀξιοσημεῖωτον. ἔχει μίαν ἐσωτερικότητα, κατὰ τὸ αὐθύπαρκτον. Αἱ συνθέσεις του ἔχουν τὰ χαρίσματα τῆς νέας Γαλλικῆς σχολῆς—τὴν εὐκαμψίαν, τὴν εὐγένειαν καὶ ἀπλότητα. Ἄλλ' αὐτὰ ἀποτελοῦν τὰ μέσα τῆς ἐκφράσεως. Ὁ κ. Ριάδης ἔχει ἀτομικότητα. ἔχουν αἱ συνθέσεις του πρωτοτυπίαν. Τὸν ἀποδεικνύουν μορφωμένον μουσικῶς, ἡ μουσικὴ των εἶνε ἀβίαστος καὶ ἀπεριττος. Εἶνε ἁρμονικαί, ἀλλὰ δὲν δύναται νὰ ἀπευθύνονται εἰς πολὺν κόσμον. Ἀπαιτοῦν κάποιαν διαίσθησιν. Καὶ δι' αὐτὸ μερικαὶ συνθέσεις του ἐκρίθησαν περισπότητοι, ὅπως ὁ Βιβλικὸς χορὸς.

Τὰ καλλίτερα ἔργα του εἶνε ἡ «Ὁδάλισκη», τὸ «Νανούρισμα», τὸ «Τραγοῦδι τῆς Ὁδάλισκης», ἡ «Χορεύτρια» καὶ ὁ «Τρύγος». Ἐκτὸς τῶν ἄσμάτων αὐτῶν, τὸ adagio διὰ βιολονσέλλο παιχθὲν ὑπὸ τοῦ κ. Ἀντωνοπούλου, συνοδεία τοῦ συνθέτου εἶνε σύνθεσις μεγάλης ἀξίας.

Ὁ κ. Ριάδης εἶχε τὸ εὐτύχημα νὰ ἔχη ἐκτελεστὰς τῶν ἔργων του τὴν κ. Φωκᾶ, τὴν δ. Παπαϊωάννου, τὸν κ. Μητρόπουλον, τὸν κ. Ἀγγελόπουλον. Ἀπέδωσαν μὲ τέχνην καὶ στοργὴν τὰς συνθέσεις του.

